DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

20. september 2007 *

I sag C-304/05,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 29. juli 2005,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. van Beek og D. Recchia, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved I.M. Braguglia og G. Fiengo, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: italiensk.

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), J. Malenovský og T. von Danwitz,

generaladvokat: J. Kokott
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. april 2007,

afsagt følgende

Dom

1 I stævningen har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 2-4, og artikel 7 i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206, s. 7, herefter »direktiv 92/43«) samt artikel 4, stk. 1 og 2, i Rådets direktiv 79/409, idet den i forbindelse med projektet om udvidelse og ændring af skiområdet Santa Caterina Valfurva (pisterne benævnt »Bucaneve« og »Edelweiss«) og i forbindelse med den hermed forbundne opbygning af infrastrukturen med henblik på afholdelsen af

verdensmesterskabet i alpint skiløb 2005 i det særligt beskyttede område IT 2040044, Parco Nazionale dello Stelvio (herefter »parken«),

— har tilladt, at der blev truffet foranstaltninger, der kan få væsentlig indvirkning på nævnte område, uden at have underlagt disse foranstaltninger en passende undersøgelse med henblik på at vurdere deres indvirkninger på den berørte lokalitet, henset til bevaringsmålsætningerne herfor, og i alle tilfælde uden at have overholdt de bestemmelser, der kun giver mulighed for — i tilfælde af, at virkningerne er vurderet negativt — at gennemføre et projekt af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, såfremt der ikke findes nogen alternativ løsning, og kun efter at have vedtaget og underrettet Kommissionen om alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre opretholdelsen af den globale sammenhæng i Natura 2000

— ikke har truffet foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne samt forstyrrelser af de arter, for hvilke det særligt beskyttede område er udpeget, og

— ikke har tillagt nævnte område en retlig stilling for beskyttelse, hvorved det bl.a. kan sikres, at de fuglearter, der er nævnt i bilag I til Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EFT L 103, s. 1, herefter »direktiv 79/409«), kan overleve og yngle, og at de trækfuglearter, der ikke er nævnt i nævnte bilag, men som er regelmæssigt tilbagevendende, kan yngle, skifte fjer og trække.

Retsforskrifter

2 Formålet med direktiv 92/43 er at bidrage til at sikre den biologiske diversitet ved at bevare naturtyperne samt de vilde dyr og planter inden for det af medlemsstaternes område i Europa, hvor EF-traktaten finder anvendelse.

3 Det fremgår af dette direktivs tiende betragtning, at

»alle planer eller projekter, der kan påvirke bevaringsmålsætningen for en sådan lokalitet væsentligt, som er udpeget eller i fremtiden vil blive det, må tages op til passende vurdering«.

4 Nævnte direktivs artikel 3, stk. 1, bestemmer:

»Der oprettes et sammenhængende europæisk økologisk net af særlige bevaringsområder under betegnelsen Natura 2000. Dette net, der består af lokaliteter, der omfatter de naturtyper, der er nævnt i bilag I, og levesteder for de arter, der er nævnt i bilag II, skal sikre opretholdelse eller i givet fald genopretning af en gunstig bevaringsstatus for de pågældende naturtyper og levestederne for de pågældende arter i deres naturlige udbredelsesområde.

Natura 2000-nettet omfatter ligeledes de særligt beskyttede områder, som medlemsstaterne har udlagt i medfør af direktiv [79/409].«

5 Artikel 4 i direktiv 92/43 regulerer proceduren for oprettelsen af nævnte Natura 2000-net samt medlemsstaternes udpegning af særlige bevaringsområder.

6 Dette direktivs artikel 6, som fastsætter bevaringsforanstaltningerne for de nævnte områder, bestemmer:

»[...]

2. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i de særlige bevaringsområder samt forstyrrelser af de arter, for hvilke områderne er udpeget, for så vidt disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for dette direktivs målsætninger.

3. Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de — hvis det anses for nødvendigt — har hørt offentligheden.

4. Hvis en plan eller et projekt, på trods af at virkningerne på lokaliteten vurderes negativt, alligevel skal gennemføres af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, træffer medlemsstaten alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes. Medlemsstaten underretter Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes.

Hvis der er tale om en lokalitet med en prioriteret naturtype og/eller en prioriteret art, kan der alene henvises til hensynet til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.«

7 Nævnte direktivs artikel 7 bestemmer:

»Forpligtelserne i artikel 6, stk. 2, 3 og 4, i nærværende direktiv træder i stedet for forpligtelserne i artikel 4, stk. 4, første punktum, i direktiv [79/409] for så vidt angår de områder, der er udlagt som særligt beskyttede efter artikel 4, stk. 1, eller tilsvarende anerkendt efter artikel 4, stk. 2, deri, fra datoen for nærværende direktivs iværksættelse eller fra den dato, hvor en medlemsstat har udlagt eller anerkendt områderne efter direktiv [79/409], hvis denne dato er senere.«

8 Direktiv 79/409 har til formål at sikre bevaring, forvaltning og regulering af alle de fuglearter, som i vild tilstand har deres naturlige ophold på medlemsstaternes område i Europa, hvor traktaten finder anvendelse.

9 Dette direktivs artikel 4 bestemmer for de fuglearter, som er nævnt i bilag I hertil, særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Denne artikel bestemmer:

»1. For arter, som er anført i bilag I, træffes der særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

I denne forbindelse tages der hensyn til

a) arter, der trues af udslettelse

b) arter, der er følsomme over for bestemte ændringer af deres levesteder

c) arter, der anses for sjældne, fordi bestanden er ringe eller den lokale udbredelse begrænset

d) andre arter, der kræver speciel opmærksomhed på grund af deres levesteders særlige beskaffenhed.

Ved vurderinger i forbindelse hermed skal der tages hensyn til tendenser og variationer vedrørende bestandens størrelse.

Medlemsstaterne udlægger som særligt beskyttede områder navnlig sådanne områder, som med hensyn til antal og udstrækning er bedst egnede til beskyttelse af disse arter, idet der tages hensyn til behovet for at beskytte arterne i det geografiske sø- og landområde, hvor dette direktiv finder anvendelse.

2. Under hensyn til beskyttelsesbehovene i det geografiske sø- og landområde, hvor dette direktiv finder anvendelse, træffer medlemsstaterne tilsvarende foranstaltninger med hensyn til regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter, som ikke er anført i bilag I, for så vidt angår de pågældende arters yngle-, fjerskifte- og

overvintringsområder samt rasteområderne inden for deres trækruter. Med henblik herpå er medlemsstaterne i særlig grad opmærksomme på, at vådområderne, og især vådområder af international betydning, beskyttes.

[...]

4. Medlemsstaterne træffer egnede foranstaltninger med henblik på i de i stk. 1 og 2 nævnte beskyttede områder at undgå forurening eller forringelse af levestederne samt forstyrrelse af fuglene, i det omfang en sådan forurening, forringelse eller forstyrrelse har væsentlig betydning for formålet med denne artikel. Medlemsstaterne bestræber sig på at undgå forurening eller forringelse af levesteder også uden for disse beskyttede områder.«

Parken

Parkens status efter national ret

10 Parken blev oprettet ved lov nr. 740 af 24. april 1935, oprindeligt alene på området for provinserne Trentino og Bolzano, med det formål at beskytte og fremme floraen, forøge faunaen og bevare de særlige geologiske formationer samt landskabernes skønhed.

11 Ved dekret fra republikkens præsident af 23. april 1977 blev parkens område udvidet til områderne Cancano og Livigno samt bjergene Sobretta, Gavia og Serottini, der er beliggende i provinserne Sondrio og Brescia på regionen Lombardias område.

12 Parken er et beskyttet område i henhold til rammelov nr. 394 af 6. december 1991 om nationale beskyttelsesområder. Denne lov fastlægger de grundlæggende principper for reguleringen af nævnte områder med henblik på — på en koordineret måde — at sikre og fremme bevarelsen og udnyttelsen af landets naturarv.

13 Ved dekret fra formanden for Ministerrådet af 23. november 1993 blev Consorzio del Parco Nazionale dello Stelvio (herefter »Consorzio«) nedsat. De beføjelser og opgaver, som er tillagt Consorzio, blev fastsat ved vedtægter.

14 I overensstemmelse med disse vedtægters artikel 4 skal Consorzio ved parkens forvaltning sikre naturens beskyttelse og landskabernes bevarelse.

Parkens status efter fællesskabsretten

15 I 1988 blev parken udlagt som særligt beskyttet område i henhold til artikel 4 i direktiv 79/409. Den er angivet i kapitlet »Regione Lombardia« under nummer IT 2040044.

16 I henhold til en oplysningsformular fastlagt af Den Italienske Republik i 1998 i overensstemmelse med Kommissionens beslutning 97/266/EF af 18. december 1996 om en formular for oplysninger vedrørende foreslåede Natura 2000-lokaliteter (EFT L 107, s. 1) huser parken en række fuglearter, som er beskyttede i henhold til bilag I til direktiv 79/409 — kongeørn (Aquila chrysaetos), vandrefalk (Falco peregrinus), hvepsevåge (Pernis apivorus), hjerpe (Bonasa bonasia), fjeldrype (Lagopus mutus

helveticus), urfugl (Tetrao tetrix), tjur (Tetrao urogallus) og sortspætte (Dryocopus martius) — samt tre arter trækfugle — spurvehøg (Accipiter nisus), musvåge (Buteo buteo) og murløber (Tichodroma muraria).

17 I en anden oplysningsformular af 14. maj 2004 nævnes tilstedeværelsen af andre af de arter, der fremgår af bilag I til direktiv 79/409 i nævnte område, nemlig lammegrib (Gypaetus barbatus), rød glente (Milvus milvus), pomeransfugl (Charadrius morinellus), perleugle (Aegolius funereus), spurveugle (Glaucidium passerinum), stor hornugle (Bubo bubo), gråspætte (Picus canus) og stenhøne (Alectoris graeca saxatilis).

Sagens faktiske omstændigheder

18 Den 4. oktober 1999 blev et projekt til omlægning af skiområdet Santa Caterina Valfurva samt den tilhørende infrastruktur fremlagt for de regionale myndigheder med henblik på afholdelsen af verdensmesterskabet i alpint skiløb 2005.

19 Dette projekt indebar, at der blev oprettet en korridor i et skovområde til skipister. Det vedrørte ligeledes opførelsen af en kabinelift, der fra indgangen til Santa Caterina skulle møde lokaliteten Plaghera, og i anden etape lokaliteten Valle dell'Alpe. Endvidere indebar det en forbindelse mellem Valle dell'Alpe og Costa Sobretta via en enkabels-stolelift med fire pladser. Projektet omfattede også andre arbejder, der var nært forbundne med den planlagte omlægning, nemlig opbygningen af en afrejsestation, et skistadion, en parkeringsplads i nærheden af afrejsestationen, ændringen af pisten »Edelweiss«, opførelsen af en bro over vandløbet Frodolfo, en bjerghytte i Valle dell'Alpe såvel som serviceveje, en installation til kunstig sne og en lagerbygning til køretøjer.

20 Ved dekret nr. 13879 af 30. maj 2000 afgav regionen Lombardia, på grundlag af en undersøgelse udført af en arkitekt for selskaberne Montagne di Valfurva og Santa Caterina Impianti, en positiv udtalelse angående foreneligheden mellem projektet og miljøet, under forudsætning af at en række generelle betingelser og særlige betingelser forbundet med iværksættelsen af projektets enkelte dele blev overholdt. Dekretet præciserede, at det i forbindelse med de efterfølgende godkendelsesprocedurer skulle efterprøves, om de nævnte betingelser såvel som visse forbud og kompensationer, der er foreskrevet på miljøområdet, var overholdt.

21 I undersøgelsens præambel, som nævnte dekret henviser til, angives det, at tilstanden af det berørte områdes skiinstallationer og infrastruktur var blevet forringet, og at en modernisering heraf var nødvendig, også med henblik på at opnå tilskud til det planlagte projekt.

22 I henhold til denne undersøgelse er der hverken taget hensyn til virkningen af en forøgelse af belastningen fra menneskelig aktivitet for de arter, hvis reproduktionsaktivitet er følsom over for menneskelig tilstedeværelse, navnlig fjeldryper og murmeldyr, eller de mulige konsekvenser for hvirvelløse dyr og amfibier, og heller ikke virkningerne på vadefuglenes træk.

23 Ifølge nævnte undersøgelse blev indvirkningerne på miljøet og spørgsmålene om foranstaltningerne til ændring, kompensation og overvågning af arbejdernes virkninger som foreskrevet ved de forskellige miljømæssige bestanddele undersøgt summarisk, og bestanddelen »flora, vegetation og levesteder« blev alene undersøgt punktvis. Denne undersøgelse fastslog således, at det var nødvendigt at planlægge et projekt til morfologisk og miljømæssig genoprettelse, som skulle varetage spørgsmålet om områdernes grønning, når arbejderne var afsluttet.

24 Nævnte undersøgelse omfattede følgende konklusioner:

»[...]

Manglende gennemførelse af arbejderne vil kunne føre til en langsom, men uundgåelig, økonomisk nedgang ikke alene for regionen Santa Caterina men for hele skiområdet. Derfor er det væsentligt at støtte gennemførelsen af forslaget til udvikling af liftinstallationerne og til opbygning af nye pister med tilhørende infrastruktur på grund af dets samfundsøkonomiske værdi, navnlig ud fra et turistmæssigt synspunkt.

[...]

De planlagte arbejder antages at respektere miljøet, hvis følgende betingelser overholdes:

— Hele projektet om opgradering af installationerne og aktiveringen af nye installationer og ydelser skal være underlagt gennemførelsen af en parkeringsplads nede i dalen i Santa Caterinas bycentrum som logisk støtte til konstruktionen af nye installationer. Henset til parkeringsprojektets art og betydning og begrænsningerne af de fællesskabsretlige bidrag skal det understreges, at installationerne muligvis primært må finansieres af ansøgerne selv.

[...]

— For at begrænse fældningen af træer mest muligt, bør jordarbejderne og bredden af broen over Frodolfo — forbindelsespisten — der først var planlagt til at være mindst 40 meter bred, begrænses til en bredde på 20 meter [...]

[...]

— Dalens infrastrukturer (tribuner, kommentator- og tidtagerkabiner) bør være genstand for et særligt projekt [...]

— Bredden af skovrydningsbanden til gennemførelse af liftinstallationer bør være strengt begrænset til den som pålægges ved installationernes sikkerhedsnormer [...]

— Forbindelsespisten mellem de eksisterende skipister og den nye ankomst-/afgangsstation Plaghera bør omdimensioneres for at formindske jordarbejderne.

[...]

— For at formindske jordarbejderne og den forringelse af områderne, som følger heraf, bør den vej, der forbinder ankomststationen og bjerghytten i Valle dell'Alpe samt kabinernes lagerhal, ikke gennemføres [...]

— Den nye kørevej, som er planlagt til byggepladsen for stoleliften Valle dell'Alpe-Costa Sobretta, bør, eftersom den medfører en voldsom forringelse af områderne, ikke gennemføres [...]

— Henset til områdernes store naturkvalitet (naturlige enges plantedække, flerårige planter, fjeld- og morænebevoksning, karakteristisk landskabelig art, der forbinder klippevæggenes massive lodrette linjer med bjergkammenes skårede linjer) og de ovenfor anførte forskellige risici for miljøet bør det endelige projekt [...] overholde alle angivelserne på de forskellige områder (flora, fauna, økosystemer, geologi, hydrogeologi, skråningernes stabilitet [...]), for at give mulighed for en vurdering af de planlagte indgreb i forhold til det høje beskyttelsesniveau for områdernes alpine natur.

Hvis arbejderne kan iværksættes, bør det endelige projekt endvidere omfatte [...] følgende forudsætninger: [...]

— Tab af skovarv som følge af fældning bør kompenseres med genplantning af det dobbelte antal fældne træer [...]

— Alle de [områder, hvor] jord [er blevet flyttet], bør genoprettes og gøres grønne igen [...]

— Servicevejene (akvædukter, dræning, elektricitet, installationer til kunstig sne) skal være begravet. Opstilling af elektriske luftledninger i nærheden af liftinstallationerne bør forbydes.

— Det er nødvendigt og helt afgørende, at der planlægges et projekt til morfologisk og miljømæssig genoprettelse, som endeligt skal varetage spørgsmålet om områdernes gengrønning, når arbejderne er afsluttet [...]

Følgende betingelser skal være opfyldt, før det endelige projekt kan gennemføres:

— For så vidt angår hydrogeologien skal der tages stilling til problemerne i forhold til konsekvenserne af oprettelsen af skipisterne og til byggepladsernes indvirkning på området Valle dell'Alpes hydrogeologiske flade og på de sydlige skråninger af Costa Sobretta.

— Der skal gennemføres særlige analyser vedrørende den hydrogeologiske og den geomekaniske flade med undersøgelse af grundvandets cirkulation [...]

— Der skal gennemføres en passende efterprøvelse af forringelserne af overfladeformationernes geomorfologiske flader på de berørte vægge [...]

For så vidt angår faunaens miljømæssige bestanddel er det nødvendigt at måle virkningen af arbejderne i deres helhedssammenhæng på ny [...]«

25 Herefter pålagde regionen Lombardia i september 2000 Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine (forskningsinstituttet for økologi og økonomi i de alpine regioner, herefter »IREALP«) at udarbejde en rapport om vurderingen af det pågældende projekts indvirkninger på miljøet.

26 Denne rapport skulle indeholde en analyse af gennemførligheden, som skulle dække de aspekter i forbindelse med fremme af miljøet, genoprettelseshandlinger, miljømæssige anlægsarbejder og forbedringen af miljøet, der måtte antages at være nødvendige for at fastlægge et foreløbigt og herefter endeligt projekt.

27 Det omtvistede projekt blev herefter ændret, navnlig for at medtage en ændring af pisten »Edelweiss«, hvis bredde blev ændret fra 20 meter til næsten 50 meter.

28 I september 2002 offentliggjorde IREALP sin rapport om vurderingen af de planlagte foranstaltningers indvirkning. Rapporten beskrev i oversigtsform den del af området, som det omhandlede projekt vedrører, som en »granskov med få sjældne arter, men med de subalpine skoves store karakteristiske forskellighed, som er meget skrøbelig, og som regenerer langsomt«.

29 Nævnte rapport konstaterede »tilstedeværelsen af dyr, som i særlig grad bygger rede i skoven: høg, sortspætte, flagspætte, grønspætte«. I rapporten var det blandt projektets primære indvirkninger i løbet af arbejdet anført, at »skovhabitatet, som huser beskyttede arters redebygning, bliver reduceret«.

30 Det følger af konklusionerne i IREALP's rapport, at de retningslinjer, som undersøgelsen har kunnet tage i betragtning, endnu ikke var fuldstændig fastlagt, men at de var genstand for en progressiv udvikling, navnlig på grundlag af den viden og de præciseringer, som fremkom i løbet af det omhandlede projekts gennemførelse. Det var endvidere anført, at rapporten var en anledning til at introducere andre miljømæssige forbedringsforslag til forvaltningen af det samlede skiområde.

31 I rapporten er følgende præciseret:

»Selv om projektet kan betragtes som værende positivt, indebærer det imidlertid nogle mindre positive aspekter, idet det afspejler nødvendigheden af, at der træffes andre beslutninger for visse tekniske aspekter, der også er væsentlige, som formentlig vil medføre tekniske præciseringer i løbet af de næste faser. Det er åbenlyst, at denne undersøgelse også giver udtryk for denne begrænsning, og at den derfor bør betragtes som et vejledende dokument for de beslutninger, som fremhæver risici og stiller forslag med henblik på at løse problemerne, snarere end et præcist mål for den betydning, som de planlagte arbejder vil have for miljøet. Mere præcise vurderinger af disse indvirkninger [...] kan gives i fremtiden i undersøgelser om indvirkningen på miljøet, som vil følge udviklingen af de aktuelle retningslinjer [...]«

32 Af rapportens konklusioner fremgår en række vurderinger om gennemførligheden ud fra et miljømæssigt synspunkt af det undersøgte projekts retningslinjer. Følgende er anført:

»Under alle omstændigheder bør fortsættelsen af aktiviteterne forudsætte en betydelig reduktion af påvirkningerne af miljøet i forhold til de indledende hypoteser, der er formålet [for gennemførelsen, hvortil man] ligeledes kan anvende anbefalingerne indeholdt i nærværende rapport. [Dette formål skal forfølges] med

ihærdighed for så vidt angår arbejderne i Valle dell'Alpe, for hvilke det vil være nødvendigt at gennemføre en anden særlig undersøgelse af indvirkningerne på miljøet, når alle de planlagte arbejder er blevet præciseret.«

33 Den 3. oktober 2002 erklærede Consorzio, at det godkendte de generelle retningslinjer og de foranstaltninger, som anbefales i IREALP's rapport, samt de forslag, som er indeholdt heri.

34 Den 14. februar 2003 gav Consorzio tilladelse til udvidelses- og ændringsprojektet af de alpine skipister »Bucaneve« og »Edelweiss« samt den tilhørende infrastruktur i lokaliteten Santa Caterina Valfurva (herefter »tilladelsen af 14. februar 2003«). Consorzio var af den opfattelse, at de planlagte arbejder var forenelige med rapportens indhold. Det præciserede imidlertid, at denne tilladelse gjaldt for så vidt som en sådan forenelighed forelå. Tilladelsen var bl.a. underlagt overholdelsen af en række betingelser og forskrifter.

35 Allerede i februar 2003 blev tæt ved 2 500 træer fældet på et areal på 50 gange 500 meter, i mellem 1 700 og 1 900 meters højde. Derudover havde ændringen af skipisterne og infrastrukturen i Santa Caterina Valfurva, inden for det særlige beskyttelsesområde IT 2040044, den virkning, at fuglehabitatet i området blev fuldstændig splittet.

36 Den 19. juni 2003 blev et nyt projekt, som følge af de retningslinjer, der fremgår af IREALP's rapport, offentliggjort, fulgt af en supplerende undersøgelse fra Valfurva kommune vedrørende den miljømæssige indvirkning. I juli 2003 blev der åbnet en undersøgelsesprocedure om indvirkningen på miljøet. Denne blev afsluttet af en udtalelse om den del af projektet, som skulle finde sted mellem Plaghera, Costa Sobretta og Valle dell'Alpe.

37 Den 20. august 2003 afgav Consorzio en negativ udtalelse vedrørende foreneligheden mellem projektet og miljøet med den begrundelse, at retningslinjerne i IREALP's rapport ikke var overholdt.

38 Den 16. oktober 2003 blev der indgået en aftale om projektet mellem regionen Lombardia, Consorzio, organisationskomitéen for verdensmesterskaberne i skiløb og den ansvarlige for rammeprogrammet med henblik på at afslutte projektets kontroversielle dele. Denne aftale omhandlede:

— fastlæggelse af måderne, hvorpå udtalelser indhentes med henblik på at afslutte de regionale vurderingsprocedurer

— vedtagelse af en overordnet vision for de indgreb, som er underlagt undersøgelse, der så vidt muligt koordinerer de pågældende procedurer

— sikring af, at betingelserne fastsat af Consorzio's bestyrelse overholdes

— bekræftelse af beliggenheden af den mellemliggende station Plaghera og af bjerghytten i Valle dell'Alpe

— genundersøgelse og vedtagelse af projekterne vedrørende arbejderne på lokaliteten Santa Caterina-Plaghera afhængig af Consorzios krav til kontrol.

39 Ved dekret nr. 20789 af 28. november 2003 konstaterede regionen Lombardia, at projektet til ændring af liftinstallationerne og de tilhørende tjenester på Valfurva kommunes område var foreneligt med miljøet i det særligt beskyttede område IT 2040044.

40 Ved dekretet, som gengiver konklusionerne i en undersøgelse af indvirkningerne, udført af regionen Lombardias Direzione General Agricoltura (generaldirektoratet for landbrug), blev kontrollen med, at betingelserne, som blev fastsat såvel under projekternes godkendelsesfase som under deres gennemførelsesfase, blev overholdt, tillagt Valfurva kommune. Det foreskrev bl.a., at de endelige projekter burde suppleres med en række krav, herunder fremlæggelsen af en undersøgelse af arbejdernes indvirkning.

Den administrative procedure

41 I henhold til artikel 226 EF opfordrede Kommissionen ved skrivelse af 19. december 2003 Den Italienske Republik til at fremsætte sine bemærkninger vedrørende det særligt beskyttede område IT 2040044.

42 Da Kommissionen ikke havde modtaget noget svar på denne skrivelse, tilsendte den Den Italienske Republik en begrundet udtalelse den 9. juli 2004.

43 Den Italienske Republik besvarede Kommissionens klagepunkter i denne begrundede udtalelse ved at overdrage flere ministerielle meddelelser.

44 Kommissionen var af den opfattelse, at de således afgivne svar ikke var tilfredsstillende, og anlagde derfor nærværende sag.

Om søgsmålet

45 Kommissionen har fremført fire klagepunkter mod Den Italienske Republik, hvoraf tre vedrører direktiv 92/43, og det fjerde vedrører direktiv 79/409.

Det første anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 6, stk. 3, sammenholdt med artikel 7, i direktiv 92/43

Parternes argumenter

46 Kommissionen er af den opfattelse, at Consorzios tilladelse af 14. februar 2003 ikke var baseret på en passende vurdering af indvirkningerne på miljøet af beslutningen om at gøre skipisterne »Bucaneve« og »Edelweiss« bredere og indføre omfattende tilhørende infrastruktur.

47 Kommissionen har understreget, at IREALP's rapport ikke indeholder en korrekt vurdering af virkningerne af de planlagte arbejder på det særligt beskyttede område IT 2040044.

48 Den har anført, at nævnte område huser flere beskyttede fuglearter, hvilket fremgår af angivelserne i *Atlas of European Breeding Birds*, et værk, der samler undersøgelser udført af over 10 000 ornitologer fra hele Europa, og som betragtes som et yderst troværdigt dokument for så vidt angår de fugle, der bygger rede i Europa.

49 Kommissionen har bl.a. anført, at i det omfang IREALP's rapport indeholder brugbare anbefalinger, er der ikke taget behørigt hensyn til disse i forbindelse med tilladelsen af 14. februar 2003.

50 Kommissionen har på denne baggrund konkluderet, at nævnte tilladelse blev givet, uden at de nationale myndigheder havde opnået vished for, at de planlagte arbejder ikke havde skadelige virkninger for det pågældende særligt beskyttede områdes integritet.

51 Den Italienske Republik har anført, at der må sondres mellem to typer af arbejder, nemlig på den ene side dem, for hvilke proceduren for undersøgelse af indvirkningerne på miljøet fandt sted, og for hvilke der er angivet de foranstaltninger, der skal vedtages for at begrænse disse indvirkninger, og på den anden side dem, for hvilke der på baggrund af IREALP's rapport er foreskrevet justeringer.

52 Den Italienske Republik har anført, at det for den første kategori af arbejder, som omfatter de arbejder, der er udført mellem Plaghera og Valle dell'Alpe, må afgøres, om de kompetente myndigheder har foretaget en vurdering af de miljømæssige interesser i det særligt beskyttede område IT 2040044. For de andre arbejder, dvs. de arbejder, der er udført mellem Santa Caterina og Plaghera, må det undersøges, om den samme procedure har fundet sted, og om hvorvidt det at udsætte finjusteringen af projektet til et senere stadium med henblik på at fastsætte foranstaltninger til at formindske belastningerne af miljøet er foreneligt med bestemmelserne i direktiv 92/43.

53 Den Italienske Republik har anført, at det regionale dekret nr. 13879 af 30. maj 2000, selv om det ikke udtrykkeligt henviser til vurderingen af de miljømæssige indvirkninger, blev vedtaget på baggrund af en undersøgelse af de henvisninger, som er udtrykt i dette direktiv.

54 Efter Den Italienske Republiks opfattelse følger heraf, at den vurdering, som udgør grundlaget for dette dekret, er af afgørende betydning for enhver efterfølgende tilladelse.

Domstolens bemærkninger

55 Det skal indledningsvis bemærkes, at parterne er enige om, at arbejderne til ændring af skipisterne og opbygningen af den tilhørende infrastruktur kunne give anledning til en forpligtelse til at gennemføre en forudgående undersøgelse af indvirkningerne på miljøet i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43.

56 Denne bestemmelse foreskriver en vurderingsprocedure, der ved hjælp af en forudgående kontrol skal sikre, at en plan eller et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for den pågældende lokalitets forvaltning, men kan påvirke lokaliteten væsentligt, kun tillades for så vidt som den/det ikke skader lokalitetens integritet (jf. dom af 7.9.2004, sag C-127/02, Waddenvereniging og Vogelbeschermingsvereniging, Sml. I, s. 7405, præmis 34, herefter »Waddenzee-dommen«, og af 26.10.2006, sag C-239/04, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 10183, præmis 19, herefter »Castro Verde-dommen«).

57 Vedrørende udtrykket »vurderes« i den forstand, hvori det er anvendt i artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43, bemærkes, at sidstnævnte bestemmelse ikke definerer nogen særlig fremgangsmåde for iværksættelsen af en sådan vurdering.

58 Domstolen har imidlertid fastslået, at denne vurdering skal opfattes således, at de kompetente myndigheder skal have vished for, at en plan eller et projekt ikke har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitets integritet, idet nævnte myndigheder skal afvise den anmodede tilladelse, såfremt der er usikkerhed om, hvorvidt der foreligger sådanne virkninger (jf. i denne retning Waddenzee-dommen, præmis 56 og 57, og Castro Verde-dommen, præmis 20).

59 For så vidt angår de dele, for hvilke de kompetente myndigheder kan opnå den nødvendige vished, har Domstolen præciseret, at det bør udelukkes, at der ud fra et videnskabeligt synspunkt er rimelig tvivl, idet nævnte myndigheder bør støtte sig til den bedste videnskabelige viden på området (jf. Waddenzee-dommen, præmis 59 og 61, og Castro Verde-dommen, præmis 24).

60 Det skal derfor efterprøves, om virkningerne af de omtvistede arbejder på lokalitetens integritet i det foreliggende tilfælde var blevet undersøgt før tilladelsen af 14. februar 2003 blev givet i overensstemmelse med de ovenfor anførte parametre.

61 Det fremgår af dokumenterne forelagt for Domstolen, at et vist antal forberedende overvejelser var gjort, inden nævnte tilladelse blev givet. De vurderinger, der kan betegnes som korrekte i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43, er dels en undersøgelse af virkningerne gennemført i 2000, dels en rapport fremlagt i 2002 (jf. præmis 21-24 og 25-32 i nærværende dom).

62 For så vidt angår ovennævnte undersøgelse, som blev gennemført af en arkitekt betalt af to virksomheder, der udfører offentlige bygge- og anlægsarbejder, bemærkes, at denne vedrører spørgsmålet om de planlagte arbejders virkning på områdets fauna og flora. Det understreges endda, at undersøgelsen af de miljømæssige virkninger af udvidelsen af skipisterne og oprettelsen af den tilhørende infrastruktur er summarisk og punktvis.

63 Det skal endvidere understreges, at der i nævnte undersøgelse nævnes flere forhold, som ikke er taget i betragtning. Det anbefales derfor bl.a., at der foretages supplerende morfologiske og miljømæssige undersøgelser samt en ny undersøgelse af arbejdernes virkning i en helhedssammenhæng på den vilde fauna generelt og på situationen for visse beskyttede arter, navnlig i området for skovrydning.

64 Derudover er det i nævnte undersøgelse anført, at gennemførelsen af de planlagte arbejder, som er ønskelige ud fra et økonomisk synspunkt, skal overholde et stort antal beskyttelsesbetingelser og -forskrifter.

65 Det skal derfor konkluderes, at nævnte undersøgelse ikke udgjorde en korrekt vurdering, som de nationale myndigheder kunne basere sig på med henblik på tilladelsen af de omtvistede arbejder i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43.

66 For så vidt angår IREALP's rapport fremlagt i 2002 bemærkes, at de planlagte arbejder også i denne beskrives ved en undersøgelse af deres indvirkning på det hydrologiske og det geomorfologiske system samt på områdets vegetation. For så vidt angår de fugle, for hvilke lokaliteten er klassificeret som et særligt beskyttet område, indeholder denne rapport ikke en udtømmende oversigt over de vilde fugle, som findes der.

67 Selv om det i IREALP's rapport er anført, at de primære påvirkninger, som truer faunaen, består i ødelæggelsen af reder i forbindelse med skovrydningsfasen og i opdelingen af habitatet, er rapporten imidlertid karakteriseret ved flere foreløbige konstateringer og en mangel på endelige konklusioner. I rapporten gøres der således opmærksom på betydningen af, at der løbende udføres undersøgelser, navnlig på grundlag af den viden og de justeringer, som fremkommer i løbet af processen med projektets gennemførelse. Nævnte rapport blev bl.a. opfattet som en anledning til at indgive andre forbedringsforslag til de planlagte arbejders miljøbalance.

68 Det følger heraf, at IREALP's rapport heller ikke kan opfattes som en korrekt vurdering af de omtvistede arbejders indvirkning på det særligt beskyttede område IT 2040044.

69 Det følger af samtlige ovenstående bemærkninger, at såvel undersøgelsen fra 2000 som rapporten fra 2002 er utilstrækkelig og mangler fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl for så vidt angår virkningerne af de arbejder, som var planlagt i det omhandlede særligt beskyttede område.

70 Sådanne konstateringer og konklusioner var imidlertid nødvendige, for at de kompetente myndigheder kunne opnå den nødvendige vished for at træffe afgørelsen om tilladelse af de nævnte arbejder.

71 Under disse omstændigheder var tilladelsen af 14. februar 2003 ikke forenelig med artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43.

72 For så vidt angår de andre undersøgelser bemærkes alene, at disse ikke kan betragtes som afgørende, idet de er udført under eller efter gennemførelsen af arbejderne, dvs. efter at tilladelsen af 14. februar 2003 blev givet.

73 Tilsidesættelse af artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43 må således antages at være godtgjort.

Det andet anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 6, stk. 4, sammenholdt med artikel 7, i direktiv 92/43

Parternes argumenter

74 Kommissionen er af den opfattelse, at det var åbenlyst, at de planlagte arbejder indebar en risiko for, at det pågældende områdes integritet ville lide alvorlig skade. Intet alternativ blev imidlertid overvejet. Muligheden for at skipisterne »Bucaneve« og »Edelweiss« ikke skulle ændres, men snarere i videst muligt omfang skulle bevare de aktuelle linjer, blev således omtalt i det regionale dekret nr. 13879 af 30. maj 2000, men dette blev senere fraveget.

75 Kommissionen har heraf udledt, at projektet blev tilladt, selv om der var andre løsninger, der var mindre skadelige for nævnte områdes miljø, som de nationale myndigheder imidlertid ikke tog i betragtning.

76 Kommissionen har endvidere anført, at gennemførelsen af arbejderne ikke var berettiget på grundlag af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser. Derudover blev ingen kompensationsforanstaltning foreskrevet.

77 Den Italienske Republik har anført, at de omtvistede arbejder var genstand for en dobbelt tilladelsesprocedure. Den første del med linjerne og installationerne mellem Santa Caterina og Plaghera blev anset for at være forenelig med miljøet i henhold til det regionale dekret nr. 13879 af 30. maj 2000, suppleret ved en efterfølgende favorabel udtalelse fra regionalrådet i Lombardia. For den del af projektet, som vedrørte området mellem Plaghera og Valle dell'Alpe, blev der som følge af

angivelserne i IREALP's rapport foretaget en ændring af projektet med henblik på at kunne påbegynde en procedure til vurdering af de miljømæssige påvirkninger.

78 Den Italienske Republik har gjort opmærksom på, at regionen Lombardia havde pålagt som en betingelse i det regionale dekret nr. 20789 af 28. november 2003, der indeholder en vurdering af indvirkningerne på miljøet for området beliggende mellem Plaghera og Valle dell'Alpe, at der fremlægges en undersøgelse af de samlede arbejders påvirkning, der ligeledes omfatter området mellem Santa Caterina og Plaghera.

79 Den Italienske Republik har tilføjet, at de kompetente myndigheder havde opnået vished for, at det var nødvendigt, at de samlede arbejder, herunder dem, der blev godkendt ved nævnte regionale dekret, blev omfattet af vurderingen af indvirkningerne på miljøet.

Domstolens bemærkninger

80 Henset til at anbringendet vedrørende tilsidesættelse af artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43 er berettiget, må det afgøres, om tilladelsen af 14. februar 2003 var forenelig med kravene i direktivets artikel 6, stk. 4.

81 Denne bestemmelse foreskriver, at i tilfælde, hvor en plan eller et projekt trods negative konklusioner i vurderingen, der er gennemført i overensstemmelse med dette direktivs artikel 6, stk. 3, første punktum, alligevel skal gennemføres af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, og fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, træffer medlemsstaten alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes.

82 Som Domstolen har understreget i dommen i sagen Kommissionen mod Portugal, præmis 35 og 36, skal nævnte direktivs artikel 6, stk. 4, fortolkes strengt, eftersom bestemmelsen er en fravigelse fra de i nævnte artikels stk. 3, andet punktum, nævnte kriterier for at meddele tilladelse.

83 Det skal herudover bemærkes, at artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43 kun kan finde anvendelse, efter at en plan eller et projekts indvirkninger er blevet analyseret i henhold til dette direktivs artikel 6, stk. 3. Kendskab til disse påvirkninger af bevaringsmålsætningen for den pågældende lokalitet er en nødvendig forudsætning for, at nævnte artikel 6, stk. 4, kan finde anvendelse, eftersom man i mangel heraf ikke kan vurdere forudsætningerne for at anvende denne undtagelsesbestemmelse. Undersøgelsen af eventuelle bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser og spørgsmålet om mindre skadelige alternativer kræver nemlig en afvejning i forhold til den overvejede plan eller det overvejede projekts påvirkning af lokaliteten. Endvidere skal påvirkningerne på lokaliteten identificeres præcist, for at eventuelle kompensationsforanstaltninger kan fastlægges.

84 Det følger imidlertid heraf, at de nationale myndigheder ikke var i besiddelse af disse oplysninger på tidspunktet, hvor tilladelsen af 14. februar 2003 blev givet. Heraf følger, at denne tilladelse ikke kan støttes på artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43.

85 Tilladelsen af 14. februar 2003 var derfor ikke forenelig med artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43.

86 Kommissionens anbringende må derfor også på dette punkt tiltrædes.

Tredje anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 6, stk. 2, sammenholdt med artikel 7, i direktiv 92/43

Parternes argumenter

87 Kommissionen har anført, at de nationale myndigheder ikke havde kompetence til at give tilladelse til udvidelsesarbejderne og ændringen af de alpine skiområder, såfremt disse arbejder kunne påføre parkens integritet alvorlig skade.

88 Kommissionen har understreget, at det pågældende område har lidt en mærkbar forringelse som følge af de af Consorzio tilladte arbejder. Kommissionen har gjort opmærksom på, at ændringen af de alpine skipister »Bucaneve« og »Edelweiss« har medført fældning af omkring 2 500 træer, som udgjorde et væsentligt levested for flere beskyttede fuglearter.

89 Den Italienske Republik har anført, at den omstændighed, at gennemførelsen af de omtvistede arbejder omfattede visse kritiske aspekter, og at disse endnu ikke er afhjulpet, ikke beror på, at de planlagte indgreb ikke var blevet undersøgt korrekt. Når offentlige anlægsarbejder, der medfører negative indvirkninger på miljøet, er nødvendige, indebærer bestemmelserne i direktiv 92/43 nemlig ikke et forbud mod at gennemføre disse arbejder, men en forpligtelse til at vedtage passende kompensationsforanstaltninger.

90 Den Italienske Republik er af den opfattelse, at sådanne foranstaltninger bør iværksættes, i det omfang det er muligt, før, under og efter gennemførelsen af de omhandlede arbejder.

Domstolens bemærkninger

91 For at afgøre, om det anførte anbringende skal lægges til grund, må det undersøges, om aktiviteter, der berører en særligt beskyttet zone, kan tilsidesætte både artikel 6, stk. 3 og 4, i direktiv 92/43, som det er fastlagt i det foreliggende tilfælde i denne doms præmis 73 og 85, såvel som samme artikels stk. 2.

92 Det skal herved bemærkes, at der i denne sidstnævnte bestemmelse fastsættes en pligt til at træffe passende beskyttelsesforanstaltninger, som består i at undgå forværringer samt forstyrrelser, der kan få betydelige virkninger i forbindelse med formålene i direktiv 92/43.

93 Nævnte pligt svarer til det formål, der er udtrykt i direktivets syvende betragtning, hvorefter hvert særligt beskyttede område bør indgå som led i det sammenhængende europæiske økologiske net.

94 Når, som det fremgår i det foreliggende tilfælde af undersøgelsen af det første anbringende, en tilladelse til en plan eller et projekt er givet på en måde, der ikke er forenelig med artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43, kan der konstateres en tilsidesættelse af nævnte artikels stk. 2 i forhold til et særligt beskyttet område, hvis forringelsen af et levested eller forstyrrelser, der berører de arter, for hvilke det pågældende område er udpeget, er godtgjort.

95 I denne sag bemærkes herom, at omkring 2 500 træer er blevet fældet i et skovområde i det omhandlede område, der er levested for beskyttede fuglearter, navnlig høgen, fjeldrypen, sortspætten og urfuglen. De omtvistede arbejder har derfor ødelagt nævnte arters ynglepladser.

96 Det må derfor konkluderes, at nævnte arbejder og de heraf afledte følger på det særligt beskyttede område IT 2040044 var uforenelige med den retlige stilling for beskyttelse, som nævnte område burde have nydt godt af i henhold til artikel 6, stk. 2, i direktiv 92/43.

97 Kommissionens søgsmål skal således også på dette punkt tages til følge.

Det fjerde anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 79/409

Parternes argumenter

98 Kommissionen er af den opfattelse, at undersøgelsen af de foranstaltninger, som er truffet af de nationale myndigheder, viser, at det særligt beskyttede område IT 2040044 ikke har nydt godt af den retlige stilling for beskyttelse, hvorved det bl.a. kan sikres, at de i bilag I til direktiv 79/409 nævnte fuglearter kan overleve og yngle, og at de trækfuglearter, der ikke er nævnt i dette bilag, men som er regelmæssigt tilbagevendende, kan yngle, skifte fjer og overvintre.

99 Kommissionen er af den opfattelse, at de arbejder, som er påbegyndt som følge af tilladelsen af 14. februar 2003, alvorligt kan skade de fuglearter, som er til stede i dette særligt beskyttede område, navnlig under yngleperioden.

100 Kommissionen har præciseret, at selv om nævnte område er underlagt et antal regler, viser afgørelsen af 14. februar 2003, at de nationale myndigheder ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at oprette et juridisk system, der kan sikre ikke alene beskyttelsen af dette område, men også den effektive beskyttelse af de tilstedeværende fuglearter.

101 Den Italienske Republik har anført, at det omtvistede område er et strengt reguleret område.

102 Medlemsstaten har anført, at det er en følge af den regulering, som er grundlaget for parken, at dette område har en beskyttelsesstatus, som kan sikre de i fællesskabslovgivningen foreskrevne formål. Oprettelsen af parken havde således til hensigt at beskytte faunaen ved at indføre et forvaltningssystem baseret på bevarelsen af dyre- og plantearter.

Domstolens bemærkninger

103 Det skal indledningsvis bemærkes, at det område, der er genstand for det foreliggende søgsmål, er udpeget som et særligt beskyttet område i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 4 i direktiv 79/409.

104 Det skal endvidere anføres, at selv om artikel 7 i direktiv 92/43 indebærer, at forpligtelserne i nævnte direktivs artikel 6, stk. 2-4, træder i stedet for forpligtelserne i artikel 4, stk. 4, i direktiv 79/409, er de forpligtelser, der følger af nævnte artikel 4's stk. 1 og 2, fortsat fuldt ud anvendelige. Disse sidstnævnte forpligtelser har nemlig en selvstændig karakter, og de forfølger formål, som er forskellige fra dem, som forfølges med artikel 6, stk. 2-4, i direktiv 92/43.

105 For at kunne afgøre, om det påberåbte anbringende er berettiget, skal det understreges, at det i henhold til fast retspraksis påhviler Kommissionen at godtgøre, at det påståede traktatbrud foreligger. Det er således Kommissionen, som skal fremføre alle de omstændigheder, som er nødvendige for, at Domstolen kan efterprøve, om der foreligger et traktatbrud, og Kommissionen kan herved ikke påberåbe sig nogen formodning herfor (jf. bl.a. dom af 6.11.2003, sag C-434/01, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. I, s. 13239, præmis 21, af 29.4.2004, sag C-117/02, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 5517, præmis 80, og af 26.4.2007, sag C-135/05, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 3475, præmis 20).

106 Herved skal det bemærkes, som Kommissionen selv har anført, at forvaltningen af det pågældende særligt beskyttede område er genstand for flere italienske retsmidler.

107 Under disse omstændigheder påhviler det Kommissionen at fremlægge bevis for, at den retlige ramme, som er fastsat ved disse forskellige midler, ikke er egnet til at give nævnte område den passende beskyttelsesstatus.

108 Kommissionen har imidlertid ikke godtgjort, på hvilken måde nævnte ramme var utilstrækkelig henset til bestemmelserne i direktivets artikel 4, stk. 1 og 2. Kommissionen har alene anfægtet forvaltningsmyndighedens vedtagelse af en tilladelse, som er i strid med artikel 6, stk. 2-4, i direktiv 92/43, hvilket imidlertid ikke er tilstrækkeligt til at godtgøre foreneligheden af nævnte retsgrundlag med artikel 4 i direktiv 79/409.

109 Kommissionens fjerde anbringende må derfor forkastes.

Sagens omkostninger

110 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik i det væsentlige har tabt sagen, bør det pålægges Den Italienske Republik at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) Den Italienske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til artikel 6, stk. 2-4, i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, sammenholdt med dette direktivs artikel 7, samt artikel 4, stk. 1 og 2, i Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, idet den

— har tilladt, at der blev truffet foranstaltninger, der kan få væsentlig indvirkning på det særligt beskyttede område IT 2040044, Parco Nazionale dello Stelvio, uden at have underlagt disse foranstaltninger en korrekt vurdering af deres indvirkninger henset til nævnte områdes bevaringsmålsætninger

— har tilladt, at der blev truffet sådanne foranstaltninger, uden at have overholdt de bestemmelser, der kun giver mulighed for i tilfælde af, at virkningerne er vurderet negativt, at gennemføre et projekt af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, såfremt der ikke findes nogen alternativ løsning, og kun efter at have vedtaget og underrettet Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om alle de nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre opretholdelsen af den globale sammenhæng for Natura 2000

— **ikke har truffet foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne samt forstyrrelser af de arter, for hvilke det særligt beskyttede område IT 2040044, Parco Nazionale dello Stelvio, er udpeget.**

2) I øvrigt frifindes Den Italienske Republik.

3) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.

Underskrifter